

Издаваштво:

ПРВИ ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ПИСАЦА У РАСЕЈАЊУ XX ВЕКА

"Ево књиге коју смо одавно чекали. Деценијама смо се вајкали да је крајње време да је имамо и губили наду да ћемо је икад имати... Најскромнији именик био је недос-тижни циљ, а ево, пред нама је велелепни, регуларни, по међународним стандардима приређен лексикон српских писаца у расејању... Језик је једина отаџбина песника, а поготово песника изгнанника...", написао је, између осталог, у предговору Матија Бећковић.

У лексикону "Српски писци у расејању 1914-2014", после вишегодишњег истраживања и сарадње са удружењима српских писаца у свету, обједињени су у велику читанку српске књижевности и културе 800 аутора из 60 земаља, са преко 4000 одабраних библиографских јединица, који својим стваралаштвом негују и чувају културни идентитет српског народа.

Иако део корпуса српске литературе, књижевно стваралаштво српских писаца у расејању развијало се ван главних књижевних токова у матици, дуго је било непознато, занемарено, прећутано и забрањено. По први пут, српска јавност упознаће се са биографијама појединих аутора које илуструју драматичне токове српске историје XX века, а њихова дела до сада нису била библиографски обрађена.

Препознајући лексикон као капитално дело од посебног културног значаја, Народна библиотека Србије упутила је редакцији молбу за објављивање јавног позива за формирање фонда Србије, ради прикупљања и

стварања базе података наших аутора у дијаспори.

Посебно поглавље у лексикону узимају студије о историји и активностима удружења писаца у свету, од Вукове Данице, преко стваралаштва на Крфу и Бизерти током Првог светског рата, формирања кружока на тлу данашње Румуније, удружења српских писаца у швајцарској, Немачкој, Француској, Британији, Канади и Аустралији, до и данас актуелних Српских студија у Америци и XVI Међународног конгреса слависта 2018. у Београду.

Књижевно стваралаштво српских писаца у расејању несумњиво чини нашу књижевност тематски разноврснијом, богатијом, стилски лепшом. читаоци и стручна јавност одредиће судбину књижевних дела. Међутим, њихов укупан ангажман у области духовног стваралаштва има још веома важних функција, као што су очување језика и континуитет сарадње са матицом и матице са средином у којој живе, што је био мотив за постојање овог лексикона.

Лексикон "Српски писци у расејању 1914-2014" последњи је у низу енциклопедијских зборника Милене Милановић, објављених у оквиру пројекта "Српска енциклопедија XX века", са циљем афирмације културног идентитета српског народа, уз примену међународних стандарда лексикографије и енциклопедистике, како би се увнели у фонд података о европској и уопште светској цивилизацији.

Олга Белосавић Милановић,
уредник Лексикона



In Memoriam Милена Милановић (1935-2015)

културолог и публициста
аутор Српске енциклопедије XX века

У Београду је у осамдесетој години преминула Милена Милановић, културолог, публициста и лексикограф, која је дуги низ година посветила неговању културног идентитета посебно Срба у расејању и међународној научној и културној сарадњи.

Добитник је овогодишњег Високог интернационалног признања за животно дело Академије „Иво Андрић“ за пројекат Српска енциклопедија XX века - по речима академика Добрице Ћосића „пионирског подухвата у српској енциклопедистици“ - у оквиру којег су објављени биографски лексикони Срби у свету - Ко је ко (Београд / Лос Анђелес, 1999), Познати српски лекари (Београд / Торонто, 2005), Срби који су обележили XX век – 500 личности (Београд, 2006) и Српски писци у расејању 1914-2014 (Београд, 2015). На реализацији овог пројекта окупила је најзначајније личности из свих области духовног и материјалног стваралаштва, као што су Дејан Медаковић, Матија Бећковић, Добрица Ћосић, Владимир Гречић, Никола Моравчевић, Славенко Терзић, Владимир Кањух, Драган Недељковић, Владо Стругар, Радош Љушић и више од 300 стручњака најразличитијих профила.

Милена Милановић, магистар политичких наука, радила је на пословима међународне научне, културне и информативне сарадње у Министарству културе Републике Србије. Савезном извршном већу, Југоконцерту и Тањугу. Сарађивала је са „Политиком“ и током 18 година била акредитовани стални дописник српских радио-програма из Лос Анђелеса и Мелбурна. Била је члан више међународних асоцијација: Друштва за чување српске баштине у Америци; Конгреса српског уједињења, Српске националне академије у Торонту, Удружења књижевника Србије, Светске федерације новинара.

Аутор бројних пројеката и преко 300 ауторских текстова и научно-истраживачких радова од којих су најважнији: Заштита културних добара српске провинијенције у иностранству, Домовина, језик и култура Лужичких Срба, Превођење југословенске литературе у свету и присуство стране литературе у Југославији, Културно-просветна сарадња балканских земаља, Књижевност Срба из дијаспоре, Српска заједница у Трсту, Заштита Сентадурејског комплекса, Примена мултилатералних уговора из области културе у Југославији.

Филмски фестивал у Монреалу

“АМАНЕТ” ОДУШЕВИО ПУБЛИКУ

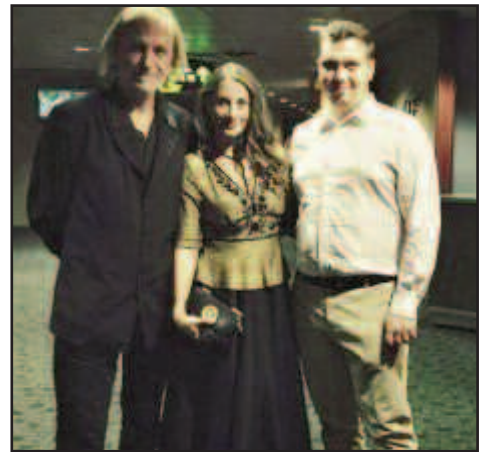
Српски филм “Аманет”, младог редитеља Немање Ђипранића, који је приказан на престижном интернационалном филмском фестивалу у Монреалу, наишао је на одличне реакције публике.

“Аманет” се нашао у одабраном друштву од свега 20 филмова, а изабран је за такмичарски део у конкуренцији од чак 4.000 филмова из целог света. Приказан је 4. септембра у ударном термину, од 21 час, што је посебно признање за српског представника на овој смотри “А” категорије.

Занимљиво је да је овај филм снимљен без помоћи државе јер није добио средства од Филмског центра Србије. 300 хиљада евра које су обезбедили из спонзорстава и личних средстава је целокупни буџет филма.

По речима редитеља Немање Ђипранића, тема филма је то шта су нам претходне генерације, наши родитељи, оставили у аманет.

- Филм говори о промени у човеку у односу на његово материјално стање и статус у друштву, као и о односима у породици. Иако је основна јединица друштва, породица се дуже време урушава свим могућим утицајима са стране. А ако уништимо породицу, људи остају без ослонаца и много их је лакше изманипулисати - каже Ђипранић, коме је ово дебитантско остварење.



Глумци и редитељ: Свјетозар Цветковић, Милена Живановићева и Немања Ђипранић у Монреалу

Он је додао да би воело да сниме велики историјски спектакл, јер је наша историја богата догађајима.

- У њој је много необрађених тема да би се лако могла снимити серија филмова. Поштујем нашу историју и не бих пристао да то радим "половично", већ онако како и доликује.

Пре пројекције, Ђипранић се обратио присутнима и изразио захвалност на препознавању квалитета филма, подвукавши да ово признање много значи њему лично, али и читавој српској кинематографији. Осим њега, који је уједно био убедљиво најмлађи редитељ који се нашао у такмичарској конкуренцији, у име екипе филма, публици су се поклонили глумци Милена Живановић и Свјетозар Цветковић.

Приредио: М. Пејровић

Српски кандидат за престижну филмску награду “ЕНКЛАВА” У ТРЦИ ЗА ОСКАРА



Српски кандидат за 88. доделу Оскара у категорији за најбољи дугометражни играни филм на страном језику биће „Енклава“ редитеља Горана Радовановића. Тако је 3. септембра одлучила Академија филмске уметности и науке Србије.

- За мене је ово потврда да су доживљај и естетика мог филма били једино мерило вредности – казао је Радовановић за српске медије.

„Енклава“ је потресна прича о животу у изолованој српској заједници на Косову и Метохији. Филм обрађује тему положаја Срба који су остали тамо да живе након 1999. године у малим изолованим заједница-

ма - енклавама. Шта се дешава када неко премине у енклави, а гробље се налази изван ње, на непријатељској територији?

У филму играју Аница Добра, Ненад Јездић и Небојша Глоговац.

- Без новца не можете ништа да учините, без обзира на то колико вам је филм квалитетан. Чека нас промоција у свету и лобирање – закључио је Радовановић.

„Енклава“ је с великим успехом приказивана и награђивана на фестивалима широм света - од Мексика до Русије, а посебно га је похвалио и Никита Михалков.